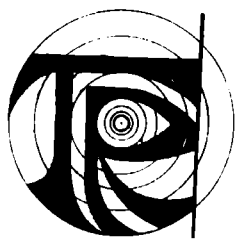

VIA : *Urcă subțire. PAVEL : Albiu ? SILVIA : Da. PAVEL : E bun. Trebuie că-s gata să-l sloboade ; dar cinciul ? Are șarjă specială cu crom. Cum arată fumul lui cinci ? SILVIA : Negru. PAVEL : Și-ntortocheat cu limbi roșcate, sucite ca niște pene, gălbui pe margine ? SILVIA : Așa cum spui ! PAVEL : Joacă gazul ! Are șarjă specială cu crom și joacă gazul. La fabrica veche Coroni a dat a doua mașină cu aburi în a 20-a zi, și Sucek a trecut la încă un trolieu Rotary... Dumneata, mamă, nu știi ce înseamnă un trolieu Rotary peste plan. (La telefon.) Rog platoul ! Alo ! Matei ? Aici Pavel. Dă-mi pe Linu. Ori spune-i dumneata să nu joace gazul la cinci, că-i șarjă pentru arul intermediar al trolieiului. Ori asta vi-i aju-*

torul care-l dați lui Sucek și echipei lui Coroni ? Cum de știu ? Secretul meu. (Ride.) Mi-a spus mama cum merge fumul. Vezi, ofelu-i viu și vorbește ; numai să-i cunoști alfabetul". (Mihail Davidoglu. Cetatea de foc, „Viața românească” nr. 1, ianuarie 1950).

Deși mult comentată, îndeosebi pentru personajul Stratulat, *Schimbul de onoare* nu rezistă în timp prin nici o replică sau scenă. E o piesă în care vocația originară a lui Mihail Davidoglu s-a pierdut definitiv. E în același timp un ultim „succes” al lui Mihail Davidoglu. Mutațiile radicale din spațiul literaturii fac din el, rapid, un dramaturg uitat. O lecție dramatică pentru orice creator care nu știe, chiar de bună credință fiind, să reziste, să-și valorifice vocația sa autentică.

În alt registru artistic

● Pentru autorii de musicaluri, teatrul lui Mihail Sebastian se dovedește a fi foarte ispititor, iar explicațiile, desigur, sînt numeroase și la îndemînă.

Recent, am avut prilejul de a asculta și la radio o astfel de transpunere : *Corina*, musical de Edmond Deda după *Joana de-a vacanța* (adaptare radiofonică de Edmond Deda și Matei Alexandru). Schimbarea de registru artistic a fost făcută cu grijă, intervențiile nu sînt masive și în nici un caz mutilante, schimbările (în mai mult de accente, decît de linii de forță. Trebuie să remarcăm, totuși, că musicalul a reținut mai ales nota zburdalnic-duioasă a piesei, aducînd-o în prim-plan, astfel încît ascuțimea observației psihologice, finețea tonurilor, știința de a crea atmosferă, de a stabili o comunicare vie între personaje, apar ușor estompate. Agreabile, calde, melodiile compuse de Edmond Deda se „împacă” bine cu personajele piesei, cu jocul lor de-a vacanța ; dar total neinspirate, în dezacord cu spiritul comediei lui Sebastian, ni s-au părut textele cîntecelor, semnate de Cella Tănăsescu.

Regia artistică, aparținînd lui Matei Alexandru, a imprimat montării un ritm alert, o notă de jovialitate onestă, fără îngroșări și fără stridente ; înțelegem că mai mult nici nu și-a propus.

Dintre interpreți, o contribuție deosebită au avut Florin Piersic și Matei Alexandru, ale căror personaje au depășit — prin încercătură interioară, prin semnificațiile sugerate — miza spectacolului. Evoluții meritorii au înscris : Angela Similea, Vali Niculescu, Victor Moldovan, Adina Popescu, Vasile Filipescu, Cella Tănăsescu, Petre Gheorghiu Goe.

● Cu *Floarea din prăpastie*, radioul ne-a făcut surpriza plăcută de a ne oferi o dramaturgie (semnată de George Mihailache Buzău) după proza lui Alexandru Philippide. Meditație amară, lucidă, nu lipsită de o notă de încercinare, textul supune observației eșecul inevitabil, uneori dramatic, al cinstei, al purității sufletești într-o lume fără scrupule și fără sentimente, o lume animată de „înalte idealuri” ale înavuțirii. În jocul febril și feroce al milioanei, autorul nu acordă nici o șansă eroului său — om integru, muncitor, foarte bun profesionist — decît, poate, unica șansă de a muri în loc de a se destrăma sufletește, de a ajunge asemenea lumii ce-l înconjoară. Dacă, aparent, personajul va fi ucis din greșală, în locul altuia, înțelegem că, de fapt, el era acela care trebuia să moară, unică piesă nepotrivită într-un mecanism „perfect”.

Spectacolul realizat de Cristian Munteanu a optat, oportun, pentru un ton sobru, aspru aproape, lipsit de înflorituri „sensibile” și accente „sfîșietoare”. Montarea a beneficiat, de asemenea, de o excelentă distribuție, din care notăm pe : Radu Beligan, Valeria Seciu, George Constantin, Mircea Șeptilici, Valeria Gagialov, Simona Bondoc, Constantin Dinulescu, Matei Alexandru, Fory Etterle etc.

Cristina DUMITRESCU